

Themavragen dieren



1 TOT 2 UUR

GROEP 12

In Acadin zijn er themavragen bij 20 thema's voor groep 1-2. Er zijn vragen bij het thema en bij een prentenboek passend bij het thema. De vragen zijn verdeeld in 3 denk-categorieën. Je kunt de vragen op meerdere momenten stellen, bijvoorbeeld in de kring bij de introductie van een thema, of bij het bespreken van een boek. Ook in te zetten bij stimulerend signaleren: welke leerlingen gaan bij welke vragen op het puntje van hun stoel?

TREFWOORDEN

themavragen, thema dieren, de kleine mol, poep, drol, denken

INTELLIGENTIEGEBIEDEN

- Verbaal linguïstisch

VAKKEN

- Nederlands
- Vakoverstijgend

DENKVAARDIGHEDEN

- Analytisch
- Creatief

LEERDOELEN

WAT DE LEERLING LEERT

- Je leert nadenken over (moeilijke) vragen.

INLEIDING

Wat heb je nodig?

Denkvragen thema dieren (bijlage bij opdracht)

Het boek Over een kleine mol die wil weten wie er op zijn kop gepoept heeft (bibliotheek) of een ander prentenboek bij het thema dieren.

Benodigde tijd

1 – 2 uur

Wat ga je leren?

Je leert nadenken over (moeilijke) vragen.

WERKWIJZE

- Bij deze leeractiviteit ga je als volgt te werk:
- Luister naar de leerkracht : het boek wordt voorgelezen
- De leerkracht stelt themavragen

OPDRACHT

Met juf of meester

INFORMATIE VOOR DE BEGELEIDER

INSTRUCTIE

Voorafgaand aan de opdracht:

Introduceer het thema en/of het prentenboek

Tijdens het thema:

In de kleine kring komen de 'diepere' en de 'ruimere' themavragen aan bod: denkvragen en open vragen bij het prentenboek en/of het thema.

Lees ook de toelichting. Je kunt natuurlijk ook zelf vragen verzinnen!

In Acadin zijn er themavragen bij 20 thema's voor groep 1-2.

Evaluatie na afloop van de opdracht: bespreek wat de kleuter van het thema heeft geleerd, welke woorden, welke weetjes. Heeft het kind diep nagedacht?

PRESENTATIE AAN DE GROEP: **n.v.t.**

Themavragen 'dieren'

Uitleg:

Type 1: Weet- en taalvragen

Vragen die de uitbreiding van (feiten)kennis en woordenschat stimuleren.
benoemen, beschrijven, woordenschat, synoniemen en antoniemen

Type 2: Denkvragen

Vragen die het denken stimuleren in opklimmende moeilijkheid.
structureren, overzien, verbinden, reflecteren en beredeneren

Type 3: Open vragen

Vragen die het 'denken over' stimuleren.
fantaseren, filosoferen, alle denkramen open zetten, 'gekkie henkie-vraag'

Uit handleiding 'Pienter! 1-2 (verrijking 20 thema's, uitgave OnderwijsAdvies)

Themavragen prentenboek op blz 2 en 4

| | |
|-----------------|---|
| Titel | Over een kleine mol die wil weten wie er |
| Auteur | Werner Holzwarth en Wolf Erlbruch |
| ISBN-nummer | 97890 617 4582 2 of 97890 534 1449 1 (groot formaat) |
| Digitale versie | Ja, https://www.youtube.com/watch?v=VuLMT0RSFhE |
| Opmerking | De paginanummering ontbreekt. Nummer de pagina's zelf: blz. 1— "Toen de kleine mol op een dag..." |



Themavragen thema 'dieren' op blz 3 en 4

Weet- en taalvragen bij het boek 'Over een kleine mol die wil weten....'

Bijziend (blz 1-2)

- De mol heeft een bril op, maar ziet dichtbij toch weinig. Wat is bijziend? En verziend (denk aan mensen die een leesbril hebben.)
- Sommige mensen zijn blind, anderen 'slechtziend'. Is dat hetzelfde? Hoe kunnen zij toch over straat of met de trein mee? Waaraan zien andere mensen dat iemand blind is. Wat is een blindengeleide hond?
- Blinden kunnen toch wel lezen. Hoe doen ze dat? Weet je het deftige woord hiervoor?

'Hij (de mol) was diep onder de indruk' (blz 5-6)

- Wat betekent dat eigenlijk? Heeft dat iets met een mol te maken? Die zit bijna altijd diep onder de grond: wat doet ie daar? Hoe woont een mol? Wat is een molshoop? Wist je dat hij zo wat frisse lucht in zijn 'huis' kan krijgen? Hoe doen mensen dat in hun huizen?
- Een mol heeft geen vijf 'vingers', maar zes. Waar is dat goed voor? Waar graven mensen mee? Hebben mensen ook gangen onder de grond? Wat is een metro? Kunnen die treintjes niet net zo goed boven de grond rijden....?

Moeilijke woorden

- Wat betekent 'rakelings' (blz. 5-6), 'herkauwen' (blz. 11-12), 'bliksemsnel' (blz. 19-20), 'volmaakt tevreden' (blz. 19-20)?

Poep (hele boek)

- Het boek zit vol poep. Wat voor poep zie je allemaal in het boek. Hoe ziet het eruit? Welke poep stinkt 't meest?
- De koe geeft melk. Van melk wordt vla gemaakt. Is koeienvla niet net zo lekker en goedkoper? Hoe bewaart een boer de poep van de beesten op de boerderij. En wat doet hij er mee? Vliegen houden van poep, planten ook. Hoezo? Wat is kunstmest en compost?

Denkvragen bij het boek 'Over een kleine mol die wil weten....'

Dieren in het boek (hele boek).

- In het boek zie je acht dieren: mol-duif-paard-konijn-geit-koe-varken-vlieg. Hun poep is steeds anders. Denk na: wat is er nog meer anders aan deze dieren en wat juist hetzelfde? Denk aan: eten, wonen, hoeveel poten, kunnen vliegen, wat mensen voor plezier aan deze dieren beleven, waarvoor ze ze gebruiken....enz.
- Denk je dat dieren ook kunnen leren. Hoe doen ze dat? Gaan ze naar de dieren-school?
- Waarom wordt een duif wel postduif genoemd? En een paard: trekpaard of renpaard?
- Waarom kunnen honden zo goed speuren?

'Kan niet missen – dat was een HOND' (blz. 15-16 en volgende)

- Hoe kunnen de vliegen weten dat een hond het gedaan heeft?
- Waarom denk je dat de hond 'Bullebak' heet? Sommige mensen zijn bang voor honden zoals Bullebak. Waarom? En hoe zit dat met konijnen?
- Waarom is de kleine mol zo tevreden (laatste bladzijde)?

Weet- en taalvragen bij het thema 'Dieren'

- Soms wordt er over mensen iets gezegd, dat te maken heeft met dieren. Bijvoorbeeld; 'Zo sterk als een b..' of 'Zo slim als een...'. Je weet er vast meer, doe maar in de kring.
- Veel mensen houden van dieren. Ze hebben zelf dieren, hoe noem je die, welke ken je, en waar wonen en slapen ze?
- Mensen gaan vaak op bezoek bij dieren. Welke dieren zie je op de kinderboerderij en welke zijn er allemaal in de dierentuin? En in het circus?
- Mensen houden niet alleen van dieren, maar ze eten ze ook op! Wat is een slachterij, een vleesfabriek, een keurslager, een poelier, een viskraam? Wat vind jij lekker?
- Mensen worden ook boos als de dieren die we eten, geen goed leven hebben gehad. Ze eten alleen maar 'eerlijk' vlees, scharreleieren. Wat is dat? En hoe zit 't met vis?
- Dieren eten elkaar ook op. Wat vindt een hond lekker (kat, leeuw, lijster, roofvogel, ...)
- De vacht (het vel) van dieren wordt door mensen gebruikt. Waarvoor? Denk aan een schaap, een koe, een tijger. Wat is een bontjas? Wat gebruikt een indiaan? Of....
- Dieren leven onder de grond, op de grond, onder water, op het water, in de lucht. In de kring om de beurt : de een kiest 'onder de grond'- de andere noemt een dier, enzovoort.
- Waren er heel, heel vroeger andere dieren? Je kunt vast wel een paar hele bekende noemen. Hoe weten we dat deze dieren vroeger geleefd hebben?
- Bijna alle dieren hebben ook vijanden. Ze weten voor wie ze bang moeten zijn en voor wie niet. Op welke manier proberen dieren zichzelf en hun jonkies te beschermen?
- Bij een hond hoort een puppy. Weet je nog meer namen van jonkies van dieren?
- Dieren maken allerlei verschillende geluiden: een hond....., een kat....een muis ... Zoek zoveel mogelijk dierengeluiden (mag ook samen of in de kring).
- Je weet vast wat insecten zijn. Dieren vinden ze vaak lekker. En mensen? Van welke insecten hebben mensen last of kunnen ze zelfs ziek worden?

Denkvragen bij het thema 'Dieren'

- Nogal wat mensen zijn bang dat verschillende dieren uitsterven. Wat is dat 'uitsterven'? Waarom verdwijnen er dieren op aarde? Is dat de schuld van de dieren zelf?
- Wat is het verschil (anders) tussen een dierenbeschermer (natuurbeschermer), jager en een stroper?
- Waarom hebben mensen huisdieren? Soms bekende dieren zoals honden, maar soms ook bijzondere dieren uit landen ver weg? Denk maar aan slangen. Zouden die dieren dat zelf prettig vinden? Waarom kiest de een kanarie en de ander een giftige slang?
- Dieren kunnen niet met elkaar praten, maar ze kunnen toch dingen aan elkaar 'vertellen'. Bijvoorbeeld als er gevaar is. Hoe krijgen ze dat voor elkaar?
- Mensen (baasjes) praten ook veel met hun dieren alsof het mensen zijn. Waarom doen ze dat? Zouden dieren echt begrijpen wat ze allemaal zeggen. Wat wel en wat niet. Kun je voorbeelden noemen?
- Een moeilijke: dieren doen veel op 'instinct'. Wat is dat? Is dat hetzelfde zoals mensen nadenken?

Open vragen bij het boek 'Over een kleine mol die...' en het thema 'Dieren'

Een hoop poep (hele boek)

- Het hele boek gaat over poep. Misschien zou een andere naam voor het boek beter passen? Bijvoorbeeld: 'De kleine mol en een hoop poep'. Hoe zou jij het boek noemen?
- Soms hangt er in een wc wel eens een bordje met een zin er op. Bijvoorbeeld 'Hier laat je alle hoop varen'. Wat wordt bedoeld? Wat zou jij op het bordje zetten?
- Kun jij een vluggere manier bedenken om te weten wie er op de kop van de mol poept?
- Mensen laten per dag heel veel windjes. Vaak zeggen ze dat dat niet zo is. Waarom zouden ze dat (niet) zeggen. Wat vind jij zelf van windjes?

'Ik? Nee, hoezo?' (hele boek)

- Alle dieren zeggen dat ze het niet gedaan hebben. Hoe laten ze zien dat ze het niet gedaan hebben. Waarom denk je dat de kleine mol niet aan Bullebak vraagt 'Heb jij het gedaan?' Wat zou jij doen?
- Als jij vragen zou mogen stellen aan bijvoorbeeld een leeuw. Wat zou je dan willen weten? Kies een dier en stel je vragen aan dat dier. Waar zou je op willen letten?
- Sommige dieren leven helemaal alleen, andere dieren zoeken elkaar op in bijvoorbeeld een kudde. Waarom bij elkaar? Is dat gezelliger, veiliger of...
- Sommige dieren houden een winterslaap. Waarom doen ze dat? Ze eten en drinken niet, maar blijven toch leven. Hoe doen ze dat? Kunnen vissen ook een winterslaap houden?
- Een eekhoorn doet het anders: die verstopt in de herfst overal eten in de grond voor in de winter. Best slim, maar hoe weet hij waar ie het verstopt heeft? Eten anderen het niet op?
- Waarom vliegen (trekken) vogels naar warme landen voordat het winter gaat worden?
- Planten en bomen, hoe zorgen die dat ze de winter doorkomen. Ook een soort winterslaap? Zou jij zelf een winterslaap willen houden? Of vind je de winter juist fijn, omdat...

Fantasieren

- Als je een dier zou zijn, welke dier zou dat dan zijn. Waarom? Kies een dier van onder de grond, op de grond, onder water, op het water en in de lucht.
- Als je de dirigent(de baas) van een dierenorkest (zonder instrumenten!) zou zijn, welke dieren laat je dan allemaal mee doen. Wie mag vooraan staan, wie moet achterin?
- Bedenk een dier met vijf andere koppen. Welke koppen kies je? Maak je 'monster' maar van klei.



De 'gekke Henkies' -vraag

Bedenk een hele gekke vraag, rijmpje of liedje over dieren voor thuis of voor op school. Bijvoorbeeld:

- Het is een lief dier, maar hij leeft niet echt (knuffeldier).
 - Het is een beer in een wasserette (wasbeer).
 - Het is een kat die lekker zoet smaakt (kitkat).
- Hoe gekker, hoe beter. Zet 'm op!